

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره یازدهم سال اول

تاریخ چاپ

شماره چاپ

شماره ثبت ۳۲۸

شورای عالی استانها

اصلاح قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها

کمیسیون های ارجاعی

	اصلی:
	فرعی: -

معاونت قوانین

باسمه تعالی

شماره:

تاریخ:

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

رئیس شورای عالی استان‌های کشور

معاونت حقوقی ریاست جمهوری
معاونت حقوقی و امور مجلس
معاونت حقوقی و امور مجلس
معاونت حقوقی و امور مجلس

مقدمه (دلایل توجیهی):

نظر به افزایش پدیده تخریب باغات و و پهنه‌های سبز شهری جهت توسعه ساخت و ساز، لزوم حفظ و صیانت از فضاهای

سبز در شهرها به عنوان عاملی اثرگذار در کاهش آلودگی هوای شهرها محرز می‌باشد. در این راستا نواقص و ضعفهای حقوقی

به شرح ذیل استخراج شده است: « حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها » در قانون

- عدم تعیین تکلیف در خصوص دامنه اجرای قانون برای باغات با انواع مالیکت.

در قانون (که ملاک عمل در شهرداریها میباشد) « عوارض قطع درخت » - عدم تصریح

- عدم تعیین تکلیف در خصوص درآمد حاصله از محل عوارض قطع درختان پس از وصول (جهت خرید و واکاری باغات محدوده

شهر و بوستان شهری)

- عدم تعیین تکلیف در خصوص نظارت بر حسن اجرای قانون، تشخیص باغات و اثر آن بر فرآیند صدور پروانه ساختمان

- عدم تعیین تکلیف در خصوص مواردی که باغ دارای سند مالکیت بوده و یا از کمیسیون ماده ۱۲ قانون زمین شهری سابقه دایر

بودن را دارد، یا باغ دارای نقشه ثبتی و عکسهای هوایی است، یا محلهایی که توسط وزارت جهاد کشاورزی در حریم شهر

شناخته میشود.

- عدم تعیین تکلیف در خصوص باغاتی که در شهرها موفق به اخذ مجوز قطع درخت از شهرداریها میشوند.

- عدم تعیین تکلیف در خصوص حفظ درختان باغات بلاصاحب و رهاشده و باغاتی که مالکین آن قادر به نگهداری و حفاظت از

باغ نباشند.

- عدم لحاظ استثنا برای مشمولین حکم قضایی در اجرای مجازات های مقرر در قانون

- عدم لحاظ حجم تخریب و مقتضیات محلی جهت وضع جرایم موضوع این ماده ۶ این قانون

- ضرورت در بازنگری در جرائم نقدی قطع عالمانه و عامدانه درخت موضوع ماده ۶۵ قانون

- عدم لحاظ نحوه جبران خسارت وارده در خصوص باغات و فضای سبز که دارای مجوز قطع نبوده‌اند.

- عدم پیشبینی سیاستهای تشویقی و تسهیلات مرتبط با توسعه و گسترش فضای سبز در شهرها

به شرح « اصلاح قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها » نظر به مراتب فوق الذکر پیشنهادهای اصلاحی در قالب طرح

ذیل جهت سیر مراحل مقررات گذاری به هیات ریسه محترم مجلس شورای اسلامی تقدیم می گردد.

عنوان طرح: اصلاح قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها

ردیف قانون فعلی حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها اصلاحیه شورای عالی استان ها

ماده ۱

به منظور حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درختان، قطع هر نوع درخت و یا نابود کردن آن به هر طریق در معابر، میادین، بزرگراهها، پارکها، بوستانها، باغات و نیز محلهایی که به تشخیص شورای اسلامی شهر باغ شناخته شوند، در محدوده و حریم شهرها بدون اجازه شهرداری و رعایت ضوابط مربوطه ممنوع است. ضوابط و چگونگی اجرای این ماده در چهارچوب آئیننامه مربوطه با رعایت شرایط متنوع مناطق مختلف کشور توسط وزارت کشور با هماهنگی وزارت مسکن و شهرسازی، سازمان حفاظت محیط زیست، وزارت جهاد کشاورزی و شهرداری تهران تهیه و به تصویب شورای عالی استانها می رسد.

به منظور حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درختان، قطع هر نوع درخت یا نابود کردن آن به هر طریق در هر محل و با هر نوع مالکیت در محدوده و حریم شهرها و و نیز محلهایی که به تشخیص شورای اسلامی شهر باغ شناخته شوند، بدون اجازه شهرداری و رعایت ضوابط مربوطه ممنوع است. ضوابط و چگونگی اجرای این ماده در چهارچوب آئیننامه مربوطه با رعایت شرایط متنوع مناطق مختلف کشور توسط وزارت کشور با هماهنگی وزارت راه و شهرسازی، سازمان حفاظت محیط زیست، وزارت جهاد کشاورزی و شهرداری تهران تهیه و به تصویب شورای عالی استانها میرسد.

تبصره ۱

اصلاح و واکاری باغات در حریم شهرها به شکل جزئی
و یا کلی مشمول این ماده نیست و طبق ضوابط مصوب
وزارت جهاد کشاورزی انجام میشود.

-

الحاق

- تبصره ۲

در مواردی که باغ دارای سند مالکیت بوده و یا از کمیسیون ماده
۱۲ قانون زمین شهری سابقه دایر بودن را دارد، یا باغ دارای
نقشه‌ی ثبتی و عکسهای هوایی است. یا محلهایی که توسط
وزارت جهاد کشاورزی در حریم شهر طبق نظر کمیسیون تبصره
(، ماده یک قانون حفظ کاربری اراضی و باغات) مصوب ۱۳۸۵
باغ شناخته شده است، نیاز به تشخیص شورای شهر ندارد.

تبصره ۳

مصوبات شورای عالی استانها جهت تطبیق با قوانین
و رعایت اصل یکصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی
جمهوری اسلامی ایران به اطلاع رئیس مجلس شورای
اسلامی خواهد رسید تا در صورتی که بر خلاف قوانین
بوده با ذکر دلیل برای تجدید نظر و اصلاح به شورای
عالی استانها ارسال گردد

اصلاح تبصره ۲ فعلی تحت عنوان تبصره ۳

ماده ۲

شهرداریها در محدوده قانونی و حریم شهرها
مکلفند ظرف مدت یکسال شناسنامه ای شامل تعداد
و نوع و محیط و سن تقریبی درختان محلهای
مشمول این قانون را تنظیم کنند و این شناسنامه هر
پنج سال یکبار قابل تجدید و سند اجرای این قانون
می باشد.

شهرداریها در محدوده قانونی و حریم شهرها
مکلفند ظرف مدت یکسال شناسنامه ای شامل تعداد

و نوع و محیط و سن تقریبی درختان محللهای
مشمول این قانون را تنظیم کنند و این شناسنامه هر
پنج سال یکبار قابل تجدید و سند اجرای این قانون
می باشد.

-

ردیف متن قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها اصلاحیه شورای عالی استان ها
تبصره ۱ شهرداریها مکلفند درختان معابر، میداین، بزرگراه ها و
پارک ها را پس از تنظیم مشخصات آن پلاک کوبی کنند.
شهرداریها مکلفند درختان موضوع ماده (۱) را پس از تنظیم
مشخصات آنان پلاک کوبی کنند.

ماده ۳

مأموران شهرداریها بر حسب مورد می توانند برای تنظیم
یا تطبیق برگ شناسایی درختان با در دست داشتن معرفی
نامه و نمایندگی دادستانی وارد محل های مشمول این
قانون بشوند.

-

ماده ۴

از تاریخ اجرای این قانون اعم از اینکه شناسنامه موضوع
ماده ۲ تنظیم و ابلاغ شده باشد یا نه، قطع درختان مشمول
قانون ممنوع است مگر با تحصیل اجازه از شهرداری طبق
مقررات و ضوابط مربوط.
در صورت صدور و یا عدم صدور شناسنامه، قطع درختان
موضوع ماده (۱) به جز مواردی که قطع آنها با تحصیل مجوز
و فوق ضوابط مندرج در آییننامه اجرایی این قانون مجاز
شناخته میشوند، ممنوع است.

تبصره ۱

تفکیک اراضی مشجر و باغات فقط بر اساس ضوابط ماده ۱
این قانون و با رعایت مقررات سایر مقررات شهرسازی و
درج عنوان باغ در اسناد صادره مجاز است ولی قطع درخت
در هر محل و با هر مساحت بدون کسب اجازه وفق مقررات

این قانون ممنوع است.

تفکیک اراضی مشجر و باغات فقط بر اساس ضوابط ماده ۱ این قانون و با رعایت سایر مقررات شهرسازی و درج عنوان باغ در اسناد صادره مجاز است ولی قطع درخت در هر محل، با هر نوع مالکیت و با هر مساحت بدون کسب اجازه وفق مقررات این قانون ممنوع است.

تبصره ۲

در پروانه های ساختمانی که بر اساس طرح جامع و یا هادیشهرها از طرف شهرداری ها صادر می شود تعداد درختی که در اثر ساختمان باید قطع شود تعیین و قید خواهد شد، در صورتی که پس از دریافت پروانه و قطع درخت ظرف مدت مندرج در پروانه بدون عذر موجه اقدام به ساختمان نشود مرتکب مشمول مجازات های مقرر در این قانون خواهد شد.

در پروانه های ساختمانی که بر اساس طرح جامع و یا هادی شهرها از طرف شهرداری ها صادر می شود تعداد درختانی که در اثر احداث بنا باید قطع شود تعیین و قید خواهد شد، در صورتی که پس از دریافت پروانه و قطع درخت ظرف مدت مندرج در پروانه به استثنای مشمولین حکم قضایی اقدام به کاشت درخت جایگزین نشود مرتکب مشمول مجازات های مقرر در ماده ۶ این قانون خواهد شد.

تبصره ۳

مالکین باغات و محل هایی که به صورت باغ شناخته شوند مکلفند به ازای درختهایی که اجازه قطع آنان از طرف شهرداری صادر می شود به تعداد دو برابر محیط بن درختان قطع شده در همان محل یا هر محلی که شهرداری تعیین خواهد کرد درخت با محیط بن حداقل ۱۰ سانتیمتر بر طبق ضوابط و دستورالعملهای موجود در فصل مناسب غرس نمایند.

مالکین باغات و محلهایی که به صورت باغ شناخته شوند

مکلفند به ازای درختان موضوع ماده (۱) که اجازه قطع آنان از طرف شهرداری صادر میشود، طبق آییننامه و دستورالعملهای مربوطه اقدام و درختان جایگزین را در فصل مناسب غرس نمایند.

تبصره ۴

کاشت و حفاظت و آبیاری از درختان معابر، میدین، بزرگراه ها و پارک های عمومی از اهم وظایف شهرداری ها می باشد.

کاشت و حفاظت و آبیاری درختان معابر، میدین، بزرگراهها، پارکها و فضای سبز عمومی از وظایف شهرداریها میباشد. در خصوص باغات بلاصاحب و رهاشده و باغاتی که مالکین آن قادر به نگهداری و حفاظت از باغ نباشند به درخواست مالکین و با تایید شهرداری حفظ درختان آن طبق ضوابط ارائه شده در آییننامه اجرایی مشمول این قانون میشوند.

ردیف متن قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها اصلاحیه شورای عالی استان ها ماده ۵

ضوابط مربوط به خزانه و جابجا کردن، جانشین ساختن و قطع درختان که ملازمه با بهرهبرداری از نهالستان ها، قلمستان ها و باغات و موارد دیگر دارد به موجب آیین نامه های اجرایی این قانون تعیین خواهد گردید.

-

ماده ۶

هرکس درختان موضوع ماده (۱) قانون حفظ و گسترش فضای سبز را عالماً و عامداً و برخلاف قانون مذکور قطع یا موجبات از بین رفتن آنها را فراهم آورد، علاوه بر جبران خسارت وارده حسب مورد به جزای نقدی از یک میلیون ۱,۰۰۰,۰۰۰ (ریال تا ده میلیون) ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ (ریال) برای قطع هر درخت و در صورتی که قطع درخت بیش از سی اصله باشد به حبس تعزیری از شش ماه تا سه سال محکوم خواهد شد.

(در صورت اخذ مجوز جهت قطع درختان موضوع ماده) ۱
این قانون بر اساس پروانه ساختمانی تایید شده، مالکین
مشمول عوارض قطع درخت بوده که بر اساس ضوابط مندرج
در آییننامه اجرایی این قانون اخذ خواهد شد. در صورتیکه
درختان عالمماً و عامداً و برخلاف قانون مذکور قطع یا موجبات
از بین رفتن آنها فراهم شود، علاوه بر اخذ عوارض و جبران
خسارت وارده حسب مورد به جزای نقدی از ده میلیون
۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (ریال تا صد میلیون) ۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (ریال)
متناسب با حجم تخریب و مقتضیات محلی اخذ و در صورتی
که قطع درخت بیش از سی اصله باشد به حبس تعزیری از
شش ماه تا سه سال محکوم خواهد شد. نحوه جبران خسارت
وارده در آییننامه اجرایی این قانون پیشینی خواهد شد.

تبصره ۱

در صورتی که قطع درخت از طرف مالکین به نحوی باشد
که باغی را از بین ببرد و از زمین آن بصورت تفکیک و
خانه سازی استفاده کند همه زمین به نفع شهرداری
ضبط می شود و به صرف خدمات عمومی شهر و
محرومین می رسد.

در صورتیکه قطع درخت از طرف مالکین به نحوی باشد که
باغی را از بین ببرد یا از زمین آن بصورت تفکیک یا خانه
سازی استفاده کند طبق ضوابط تعیین شده در آیین نامه
اجرایی این قانون مصادره می شود.

الحاق

- تبصره ۲

شهرداری مکلف است درآمد حاصله از محل عوارض قطع
درختان را پس از وصول به خرید و واکاری باغات محدوده
شهر و بوستان شهری اختصاص دهد.

ماده ۷

گزارش مأموران شهرداریهای مأمور اجرای این قانون که
قبلاً با وظایف ضابطین دادگستری آشنا شده‌اند به منزله

گزارش ضابطین دادگستری است.

اصلاح ماده ۷ تحت عنوان تبصره و الحاق ماده ۷ به شرح
ذیل:

به منظور نظارت بر حسن اجرای قانون، تشخیص باغات
توسط شورای شهر و صدور پروانه ساختمان در محدوده شهر
که دارای درخت است با کمیسیونی است که در شهرداری
تشکیل می گردد. ترکیب و اعضاء و شرح وظایف در آیین
نامه اجرایی قانون تعیین می شود.

الحاق

تبصره -

گزارش مأموران شهرداریهای مأمور اجرای این قانون که قبلاً
با وظایف ضابطین دادگستری آشنا شده‌اند به منزله گزارش
ضابطین دادگستری است.

ردیف متن قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها اصلاحیه شورای عالی استان ها

ماده ۸

هرکس اعم از مأموران مجری این قانون و یا سایر اشخاص
عالماً جرائم مذکور در این قانون را به خلاف حقیقت به
کسی نسبت دهد و یا گزارش خلاف واقع بدهد به مجازات
حبس جنحه تا سه سال محکوم می شود مگر اینکه در
قوانین جزایی مجازات شدید تری پیش بینی شده باشد
که در این صورت به مجازات اشد محکوم خواهد شد.
مقررات تبصره ذیل ماده ۶ در این مورد نیز لازم الرعایه
است.

-

الحاق

ماده ۹

-

مصادیق سیاستهای تشویقی و تسهیلات مرتبط با توسعه
و گسترش فضای سبز در شهرها در آیین نامه اجرایی این
قانون ارائه خواهد شد.

الحاق

- ماده ۱۰

آییننامه اجرایی این قانون حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از تصویب و ابلاغ قانون، بازنگری و به تصویب شورای عالی استانها خواهد رسید.

معاونت حقوقی ریاست جمهوری
معاونت حقوقی و امور مجلس
معاونت حقوقی و امور مجلس
معاونت حقوقی و امور مجلس

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح

قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد طرح: اصلاح قانون حفظ و

گسترش فضای سبز در شهرها تقدیم می‌شود.

معاون قوانین

معاونت تدوین و تنقیح قوانین و مقررات
معاونت حقوقی ریاست جمهوری

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل

به شرح زیر تقدیم می شود:

- ۱- سابقه تقدیم:** ماده ۱۳۰ قبلاً تقدیم نگردیده است قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در
- کمیسیون (موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینک با: صحن
- با تغییر اساسی با تقاضای کتبی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس) بدون تغییر اساسی پیش از انقضاء شش ماه با انقضاء شش ماه با تقاضای کتبی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان
- مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس می باشد می باشد

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

- رعایت شده است. در طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی رعایت شده است (با نظر کارشناسی) رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

۳- از نظر آیین نامه داخلی مجلس (شکلی)

الف- ماده ۱۳۱-

- اول- حداقل امضا لازم (۱۵ نفر) دارد ندارد
- دوم- موضوع و عنوان مشخص دارد ندارد
- سوم- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد ندارد
- چهارم- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان دارد ندارد

ب- ماده ۱۳۸-

- طرح تقدیمی دارای یک موضوع بیش از یک موضوع
- است و پیشنهاد آن به عنوان مواد متعدد ماده واحده
- مواجهه با ایراد نمی باشد. می باشد.

۴- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ :

اول: از نظر قانون اساسی؛

- طرح تقدیمی با قانون اساسی به طور کلی مغایرت ندارد.
- دارد. اصول مغایر به ضمیمه تقدیم می شود.

دوم: از نظر سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز؛

- طرح تقدیمی با سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز مغایرت ندارد.
- دارد. اصول مغایر به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

- طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.
- دارد. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

چهارم: از نظر آیین‌نامه داخلی مجلس (ماهوی)؛

- الف- ماده ۱۴۰- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.
- نشده است. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.
- ب- ماده ۱۸۱- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی شود
- می شود
- و نیاز به ۲/۳ رای نمایندگان ندارد.
- دارد.

تعداد برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

- ۵- طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند (۵) اصل (۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.
- دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

بیان مستندات و دلایل مغایرت:

در رابطه با طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی: - عبارت اصلاح قانون در عنوان باید به اصلاح لایحه قانونی تغییر یابد.

- ایراد اصلی طرح تقدیمی ناظر به درج کل متن قانون فعلی بعلاوه اصلاحات مدنظر است. طبق اصول نگارش متون قانونی از درج مواد و تبصره هایی که اصلاح نمی شوند باید خودداری گردد.

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌شود:

۱. در اجرای بند (۱):

- الف- در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض
- وجود ندارد
- وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.
- ب- در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط
- وجود ندارد
- وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.

۲. در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسی‌های به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع

- لازم است.
- لازم نیست.

تعداد برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیرکل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف- نظر اداره کل

--

ب- سوابق قانونی

--

معاونت حقوقی و امور مجلس
معاونت حقوقی و امور مجلس
معاونت حقوقی و امور مجلس
معاونت حقوقی و امور مجلس
معاونت حقوقی و امور مجلس
معاونت حقوقی و امور مجلس
معاونت حقوقی و امور مجلس
معاونت حقوقی و امور مجلس
معاونت حقوقی و امور مجلس
معاونت حقوقی و امور مجلس